

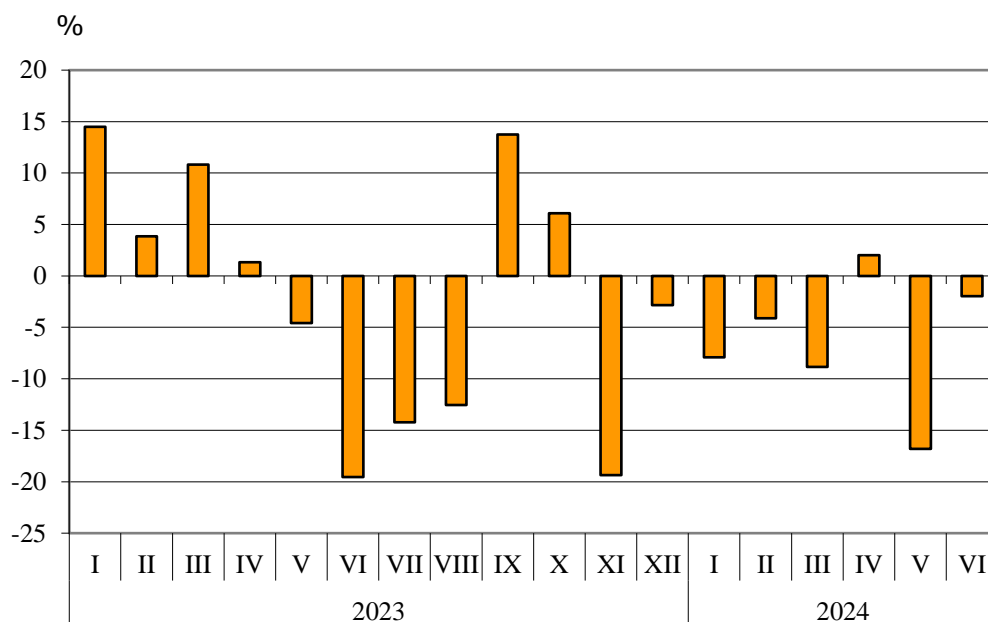

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ЮНИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

През **периода януари - юни 2024 г. износът** на стоки от България **за трети страни** намалява с 6.4% в сравнение със същия период на 2023 г. и е на стойност 14 497.5 млн. лева (виж табл. 1 и 2 от приложението). Основни търговски партньори на България са Турция, Съединените американски щати, Сърбия, Република Северна Македония, Китай, Обединено кралство и Египет, които формират 52.0% от износа за трети страни (виж табл. 3 от приложението).

През **юни 2024 г. износът** на стоки от България **за трети страни** е намалял с 2.0% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 2 528.1 млн. лева.

Фиг. 1. Номинално изменение в стойностния обем¹ на износа на стоки от България за трети страни през периода 2023 - 2024 година (спрямо същия месец на предходната година)

При износа, разпределен според Стандартната външотърговска класификация, най-голям ръст е отбелязан в сектор „Химични вещества и продукти“ (10.1%) (виж табл. 4 от приложението). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход“ (30.7%).

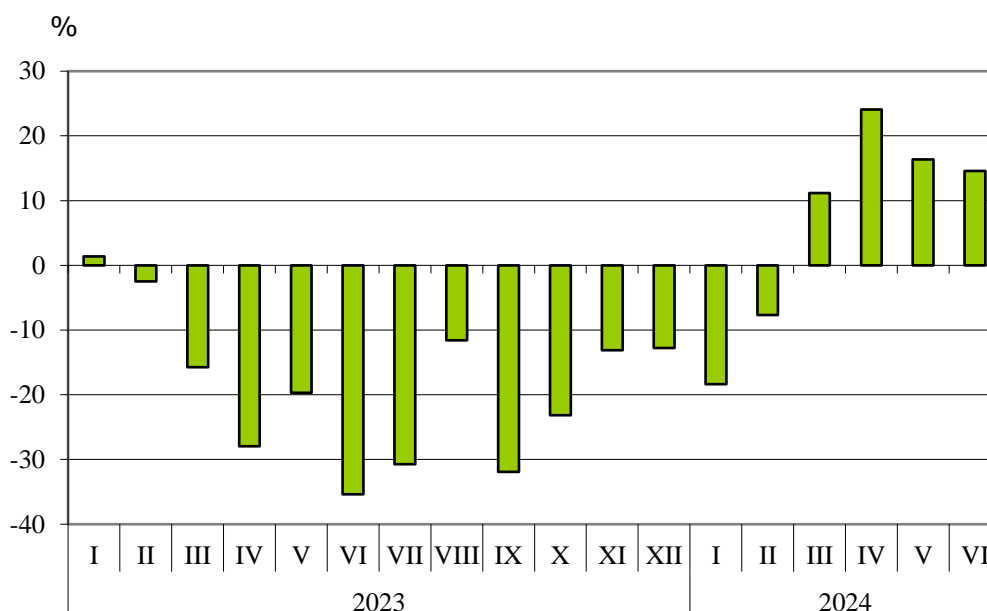
¹ Изменение в стойностния обем по текущи цени.

ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ЮНИ 2024 ГОДИНА

Вносът на стоки в България **от трети страни** през **периода януари - юни 2024 г.** нараства с 5.7% в сравнение със същия период на 2023 г. и е на стойност 19 941.9 млн. лева (по цени CIF)¹ (виж табл. 1 и 2 от приложението). Най-голям е стойностният обем на стоките, внесени от Турция, Китай, Египет и Украйна (виж табл. 3 от приложението).

През **юни 2024 г. вносът** на стоки в България **от трети страни** нараства с 14.6% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 3 453.5 млн. лева.

Фиг. 2. Номинално изменение в стойностния обем² на вноса на стоки в България от трети страни през периода 2023 - 2024 година (спрямо същия месец на предходната година)

При вноса, разпределен според **Стандартната външнотърговска класификация**, най-голямо увеличение е отчетено в сектор „Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход“ (35.1%) (виж табл. 4 от приложението). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Машини, оборудване и превозни средства“ (9.5%).

Външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) на България с трети страни за **периода януари - юни 2024 г.** е отрицателно и е в размер на 5 444.4 млн. лева (виж табл. 1 от приложението).

¹ Вносът по цени FOB се изчислява от БНБ (<http://bnb.bg/Statistics/StExternalSector/StForeignTrade/StFTImports/index.htm?toLang= BG>).

² Изменение в стойностния обем по текущи цени.

ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ЮНИ 2024 ГОДИНА

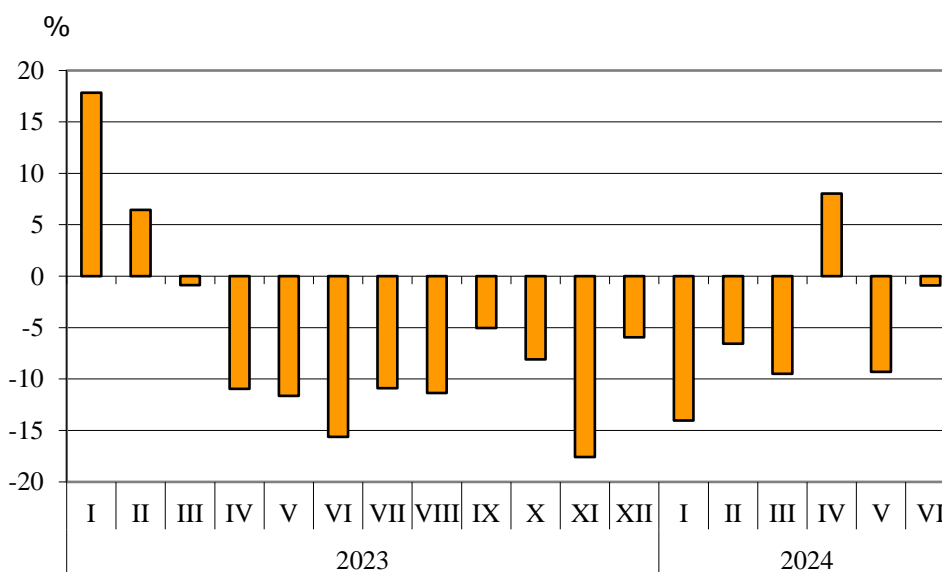
През юни 2024 г. външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) с трети страни също е отрицателно и е на стойност 925.4 млн. лева.

Търговия със стоки на България с трети страни и ЕС - общо

През периода януари - юни 2024 г. от България общо са изнесени стоки на стойност 41 388.8 млн. лв., което е с 5.6% по-малко в сравнение със същия период на 2023 година (виж табл. 1 и 2 от приложението).

През юни 2024 г. общият износ на стоки възлиза на 7 243.1 млн. лв. и намалява с 0.9% спрямо същия месец на предходната година.

Фиг. 3. Номинално изменение в стойностния обем¹ на износа на стоки от България през периода 2023 - 2024 година (спрямо същия месец на предходната година)

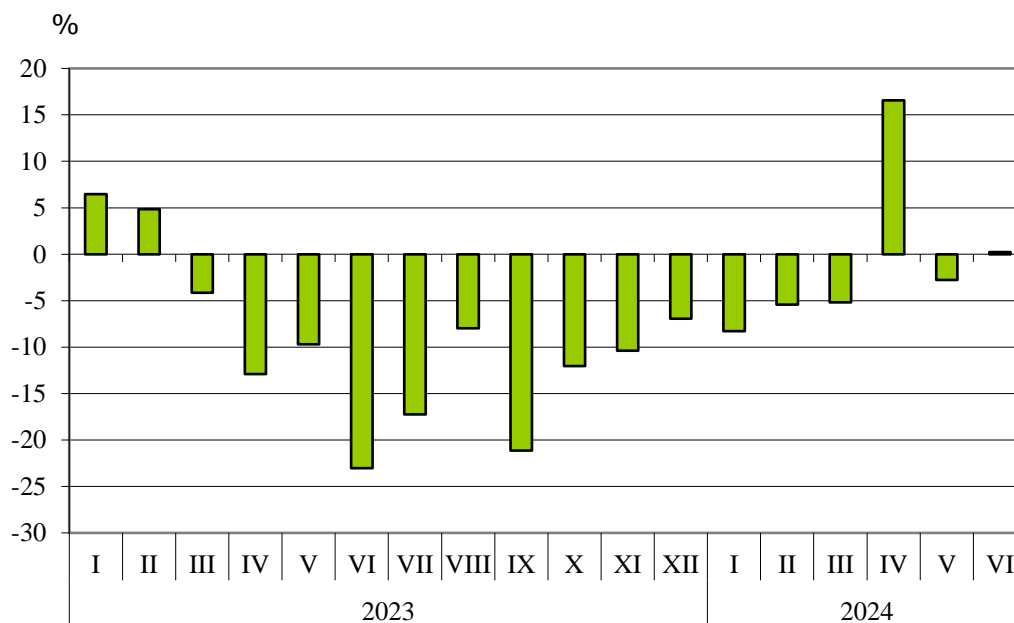
През периода януари - юни 2024 г. общо в страната са внесени стоки на стойност 47 619.4 млн. лв. (по цени CIF), или с 1.1% по-малко спрямо същия период на 2023 година (виж табл. 1 и 2 от приложението).

През юни 2024 г. общият внос на стоки нараства с 0.2% спрямо същия месец на предходната година и възлиза на 7 883.5 млн. лева.

¹ Изменение в стойностния обем по текущи цени.

ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ЮНИ 2024 ГОДИНА

Фиг. 4. Номинално изменение в стойностния обем¹ на вноса на стоки в България през периода 2023 - 2024 година (спрямо същия месец на предходната година)

Общото външнотърговско салдо (износ FOB - внос CIF) е отрицателно за **периода януари - юни 2024 г.** и е на стойност 6 230.6 млн. лева (виж табл. 1 от приложението).

През **юни 2024 г.** общото външнотърговско салдо (износ FOB - внос CIF) също е отрицателно и е на стойност 640.4 млн. лева.

¹ Изменение в стойностния обем по текущи цени.

ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ЮНИ 2024 ГОДИНА

Приложение

Таблица 1

**Износ, внос и търговско салдо на България през периода
януари - юни 2023¹ и 2024¹ г. по месеци**

(Млн. левове)

Месеци/Периоди	Износ - FOB			Внос - CIF ²			Търговско салдо - FOB/CIF		
	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни
I.2023	7359.5	4931.8	2427.7	8138.4	4578.7	3559.7	-778.9	353.1	-1132.0
II.2023	7103.6	4609.3	2494.3	8067.4	4845.9	3221.5	-963.8	-236.6	-727.2
III.2023	7964.9	5073.0	2891.9	8595.1	5487.7	3107.4	-630.2	-414.7	-215.5
I - III.2023	22428.0	14614.1	7813.9	24800.9	14912.3	9888.6	-2372.9	-298.2	-2074.7
IV.2023	6760.1	4278.3	2481.8	7356.3	4566.2	2790.1	-596.2	-287.9	-308.3
V.2023	7353.3	4740.6	2612.7	8145.0	4973.5	3171.5	-791.7	-232.9	-558.8
VI.2023	7308.0	4728.8	2579.2	7865.9	4852.2	3013.7	-557.9	-123.4	-434.5
IV - VI.2023	21421.4	13747.7	7673.7	23367.2	14391.9	8975.3	-1945.8	-644.2	-1301.6
I - VI.2023	43849.4	28361.8	15487.6	48168.1	29304.2	18863.9	-4318.7	-942.4	-3376.3
I.2024	6327.2	4091.2	2236.0	7465.4	4558.6	2906.8	-1138.2	-467.4	-670.8
II.2024	6637.3	4245.7	2391.6	7628.7	4654.4	2974.3	-991.4	-408.7	-582.7
III.2024	7208.9	4572.7	2636.2	8149.5	4695.0	3454.5	-940.6	-122.3	-818.3
I - III.2024	20173.4	12909.6	7263.8	23243.6	13908.0	9335.6	-3070.2	-998.4	-2071.8
IV.2024	7302.6	4770.5	2532.1	8573.6	5111.1	3462.5	-1271.0	-340.6	-930.4
V.2024	6669.7	4496.2	2173.5	7918.7	4228.4	3690.3	-1249.0	267.8	-1516.8
VI.2024	7243.1	4715.0	2528.1	7883.5	4430.0	3453.5	-640.4	285.0	-925.4
IV - VI.2024	21215.4	13981.7	7233.7	24375.8	13769.5	10606.3	-3160.4	212.2	-3372.6
I - VI.2024	41388.8	26891.3	14497.5	47619.4	27677.5	19941.9	-6230.6	-786.2	-5444.4

¹ Предварителни данни към 12.08.2024 година.

² Вносът по цени FOB се изчислява от БНБ

(<http://bnb.bg/Statistics/StExternalSector/StForeignTrade/StFTImports/index.htm?toLang= BG>).

Таблица 2

**Изменение в стойностния обем на износа и вноса на
България през периода януари - юни 2024¹ г. спрямо същия
период на предходната година**

(Проценти)

Месеци/Периоди	Износ - FOB			Внос - CIF		
	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни
I	-14.0	-17.0	-7.9	-8.3	-0.4	-18.3
II	-6.6	-7.9	-4.1	-5.4	-4.0	-7.7
III	-9.5	-9.9	-8.8	-5.2	-14.4	11.2
I - III	-10.1	-11.7	-7.0	-6.3	-6.7	-5.6
IV	8.0	11.5	2.0	16.5	11.9	24.1
V	-9.3	-5.2	-16.8	-2.8	-15.0	16.4
VI	-0.9	-0.3	-2.0	0.2	-8.7	14.6
IV - VI	-1.0	1.7	-5.7	4.3	-4.3	18.2
I - VI	-5.6	-5.2	-6.4	-1.1	-5.6	5.7

¹ Предварителни данни към 12.08.2024 година.

ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ЮНИ 2024 ГОДИНА

Таблица 3

Износ, внос и търговско салдо на България с основни партньори¹ от трети страни през периода януари - юни 2023² и 2024² година

Страни	Износ - FOB			Внос - CIF			Търговско салдо - FOB/CIF	
	2023	2024	изменение спрямо същия период на предходната година - %	2023	2024	изменение спрямо същия период на предходната година - %	2023	2024
	млн. левове			млн. левове			млн. левове	
Трети страни - общо	15487.6	14497.5	-6.4	18863.9	19941.9	5.7	-3376.3	-5444.4
в това число:								
Албания	132.7	325.6	145.4	50.2	41.9	-16.5	82.5	283.7
Алжир	726.5	283.5	-61.0	85.5	49.4	-42.2	641.0	234.1
Босна и Херцеговина	89.9	87.1	-3.1	39.7	59.3	49.4	50.2	27.8
Бразилия	37.8	34.4	-9.0	271.0	232.3	-14.3	-233.2	-197.9
Виетнам	36.3	38.8	6.9	170.1	153.2	-9.9	-133.8	-114.4
Гибралтар	201.4	628.7	212.2	0.0	0.0	x	201.4	628.7
Грузия	182.2	326.9	79.4	311.3	105.1	-66.2	-129.1	221.8
Египет	561.7	666.0	18.6	324.7	1173.7	261.5	237.0	-507.7
Израел	236.1	133.1	-43.6	144.4	50.0	-65.4	91.7	83.1
Индия	207.3	147.7	-28.8	255.4	196.0	-23.3	-48.1	-48.3
Индонезия	112.1	62.2	-44.5	327.7	448.8	37.0	-215.6	-386.6
Иран, ислямска република	103.7	148.2	42.9	54.0	51.0	-5.6	49.7	97.2
Казахстан	84.0	82.4	-1.9	7.1	329.1	4535.2	76.9	-246.7
Канада	124.4	162.1	30.3	44.5	127.4	186.3	79.9	34.7
Китай	1106.2	783.1	-29.2	2723.5	1945.7	-28.6	-1617.3	-1162.6
Либия	110.3	24.1	-78.2	3.2	475.5	14759.4	107.1	-451.4
Мароко	138.2	195.7	41.6	48.5	90.7	87.0	89.7	105.0
Намибия	0.5	1.8	260.0	8.5	106.1	1148.2	-8.0	-104.3
Норвегия	70.3	65.5	-6.8	98.8	316.2	220.0	-28.5	-250.7
Обединени арабски емирства	140.0	140.8	0.6	47.3	35.6	-24.7	92.7	105.2
Обединено кралство ³	673.3	712.2	5.8	391.9	356.5	-9.0	281.4	355.7
Перу	27.9	7.8	-72.0	222.2	350.6	57.8	-194.3	-342.8
Република Корея	123.4	222.7	80.5	190.7	151.3	-20.7	-67.3	71.4
Република Северна Македония	821.6	809.8	-1.4	480.6	444.8	-7.4	341.0	365.0
Република Южна Африка	98.9	109.1	10.3	122.0	26.5	-78.3	-23.1	82.6
Руска федерация	496.9	356.7	-28.2	2697.5	820.5	-69.6	-2200.6	-463.8
Сингапур	32.7	33.2	1.5	41.7	17.6	-57.8	-9.0	15.6
Съединени американски щати	1108.4	1034.1	-6.7	655.4	380.9	-41.9	453.0	653.2
Сърбия	982.4	977.8	-0.5	1070.2	907.0	-15.2	-87.8	70.8
Тайван	117.9	38.3	-67.5	170.6	109.7	-35.7	-52.7	-71.4
Тунис	141.0	107.5	-23.8	22.3	94.0	321.5	118.7	13.5
Турция	2646.3	2549.4	-3.7	3980.0	3624.1	-8.9	-1333.7	-1074.7
Украйна	976.5	529.0	-45.8	878.1	997.7	13.6	98.4	-468.7
Чили	14.0	25.1	79.3	159.6	254.0	59.1	-145.6	-228.9
Швейцария	362.7	333.6	-8.0	345.7	359.2	3.9	17.0	-25.6
Япония	67.5	73.3	8.6	210.9	149.2	-29.3	-143.4	-75.9

¹ Страна партньор е тази, от/за която стоките са получени/изпратени.

² Предварителни данни към 12.08.2024 година.

³ Обединеното кралство включва: Северна Ирландия, Великобритания, Англо-нормандски острови и остров Ман.

"x" - поради естеството на данните не може да има случай

(неприложимо).

"0" - величина, по-малка от половината на употребената единица мярка.

**ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ЮНИ 2024
ГОДИНА**

Таблица 4

**Износ, внос и търговско салдо на България с трети страни по сектори на Стандартната
външнотърговска класификация (SITC, рев. 4) през периода януари - юни 2023¹ и 2024¹ година**

Сектори на SITC	Износ - FOB			Внос - CIF			Търговско салдо - FOB/CIF	
	2023	2024	изменение спрямо същия период на предходната година - %	2023	2024	изменение спрямо същия период на предходната година - %	2023	2024
	млн. левове			млн. левове			млн. левове	
Трети страни - общо	15487.6	14497.5	-6.4	18863.9	19941.9	5.7	-3376.3	-5444.4
Храни и живи животни	2662.9	2009.9	-24.5	1013.1	1089.7	7.6	1649.8	920.2
Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн	135.6	126.1	-7.0	187.0	180.0	-3.7	-51.4	-53.9
Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (изкл. горивата)	1058.8	1111.8	5.0	2545.5	3015.8	18.5	-1486.7	-1904.0
Минерални горива, масла и подобни продукти	2308.5	2487.2	7.7	4081.2	4924.0	20.7	-1772.7	-2436.8
Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход	488.7	338.8	-30.7	209.9	283.6	35.1	278.8	55.2
Химични вещества и продукти	1772.8	1951.7	10.1	1689.6	1729.2	2.3	83.2	222.5
Артикули, класифицирани главно според вида на материала	2353.6	2263.4	-3.8	3644.2	3488.8	-4.3	-1290.6	-1225.4
Машини, оборудване и превозни средства	2882.9	2845.4	-1.3	4081.6	3694.8	-9.5	-1198.7	-849.4
Разнообразни готови продукти, н.д.	1540.0	1321.8	-14.2	1399.9	1475.9	5.4	140.1	-154.1
Стоки и сделки, н.д.	283.8	41.4	-85.4	11.9	60.1	405.0	271.9	-18.7

¹ Предварителни данни към 12.08.2024 година.

Методологични бележки

Законодателна рамка

Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за европейската бизнес статистика (включително за втресъюзната търговия със стоки).

Регламент (ЕС) за изпълнение № 2020/1197 на Комисията от 30 юли 2020 година за установяване на технически спецификации и правила по силата на Регламент на Европейския парламент и на Съвета № 2019/2152 за европейска бизнес статистика.

Делегиран Регламент (ЕС) 2021/1704 на Комисията от 14 юли 2021 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета чрез допълнително уточняване на подробности за статистическата информация, която трябва да се предоставя от данъчните и митническите органи, и за изменение на приложения V и VI към него (текст от значение за ЕИП).

Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1225 на Комисията от 27 юли 2021 година за определяне на правилата за обмена на данни съгласно Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1197 на Комисията по отношение на държавата членка на извънсъюзен износ и задълженията на отчетните единици.

Закон за статистиката на втресъюзната търговия със стоки в сила от 1.07.2012г., изм. и доп., бр.61 от 2.08.2022 година.

Обхват и основна терминология

Външната търговия със стоки обхваща търговията с трети страни (Екстрастат) и със страните - членки на ЕС (Интрастат), като детайлната статистическа информация се събира на ниво стоков код (8 знака) на Комбинираната номенклатура.

Вносът включва всички стоки, които влизат на статистическата територия* на Република България от други страни и са предназначени за потребление в страната, за преработка в страната, с цел да бъдат изнесени в друга страна след преработката, а също и внос на стоки след преработка извън страната.

Износът включва всички стоки, които напускат статистическата територия на Република България и са предназначени за нормален експорт за друга страна. Включват се и стоки, които са връщат на търговския партньор след преработка в Република България, или се изнасят стоки предназначени за преработка на територията на друга страна с цел обратното им връщане в Република България.

Статистическата територия на Европейския съюз (ЕС), в контекста на статистиката на международната търговия със стоки, съответства на комбинираните

ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ЮНИ 2024 ГОДИНА

митнически територии на държавите-членки на ЕС с едно изключение – за разлика от митническата територия, статистическата територия на Германия включва Хелголанд.

В статистическите обеми на вноса и износа **не се включват** внесените стоки поставени под режим митническо складиране без преработка, а в износа - реекспорта на тези стоки.

Статистиката на външната търговия **не отчита** транзитното преминаване на стоки през територията на Република България.

Основни източници на информация

Митническа декларация - Единен административен документ (ЕАД), който се попълва от всички субекти, извършващи внос или износ на стоки от/за трети страни;

Интрастат декларация за вътресъюзен внос и износ от/за страни членки на Европейския съюз;

Агенция „Митници“ е институцията, отговорна за събирането на митническите декларации (ЕАД), а Националната агенция за приходите – за Интрастат декларациите.

Оценки на търговията със стоки се правят с цел компенсиране на влиянието на праговете, под които търговците са освободени от подаване на Интрастат декларации, както и за неотговорилите.